

Vereniging van Economisten in Suriname

Bestuursverslag over het verenigingsjaar 2014

16 maart 2015

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Bestuurssamenstelling.....	3
3. Verslag van het Bestuur	3
4. Verslag Penningmeester.....	8
Bijlage 1: Notulen ALV 26 maart.....	9

---

1. Inleiding

De vereniging moet conform artikel 18 van de statuten tenminste eenmaal per jaar en wel uiterlijk in de maand maart een Algemene Ledenvergadering (ALV) bijeenroepen, waarin o.m:

- Het bestuur verslag uitbrengt over de gang van zaken van de vereniging en het door haar in het afgelopen verenigingsjaar gevoerde beleid;
- De penningmeester verslag uitbrengt over het financieel beheer in het afgelopen verenigingsjaar en de geldelijke omstandigheden der vereniging;
- De activiteiten en de begroting voor het komende verenigingsjaar worden vastgesteld;

Ter voldoening aan deze verplichting, presenteren wij u derhalve hierbij het jaarverslag 2014, waarin het verslag van het bestuur en de penningmeester zijn opgenomen.

2. Bestuurssamenstelling

Op de gehouden Algemene Leden Vergadering van 26 maart 2014 waren conform het rooster van aftreden aan de beurt de heren Adit Moensi en Bryan Rambharos. Beide personen stelden zich herkiesbaar. Verder werd de heer Steven Debipersad toegelaten als nieuw bestuurslid. De ALV verleende toestemming aan hetgeen werd voorgesteld door het bestuur. Het bestuur voor het verenigingsjaar 2014 zag er daardoor als volgt uit:

Waddy Sowma	- Voorzitter
Adit Moensi	- Ondervoorzitter
Bryan Rambharos	- Penningmeester
Sherida Mormon	- Secretaris
Steven Debipersad	- Commissaris

N.B: Mevrouw Brigitte van Hetten heeft in dit bestuursjaar bijzondere bijdragen geleverd aan het tot stand komen van diverse verenigingsactiviteiten. Het bestuur is haar hiervoor heel erkentelijk.

3. Verslag van het Bestuur

Ook in 2014 heeft de Vereniging een forum geboden aan economen om hun onderzoeksresultaten te presenteren aan vakgenoten en het groter publiek. Verder hebben wij enkele "captains of industry" bereid gevonden de welbekende CEO Talks te verzorgen. Voorts is de vereniging gevraagd te participeren in commissies en/of activiteiten van andere organisaties en instituten. Onze bijdrage was soms in de vorm van het fungeren als gesprekspartner, in andere gevallen betrof het commentariëren van concept stukken.

Terugblikkend op 2014 kan het volgende worden gesteld:

Na een decennium van sterke economische groei, waarbij het Bruto Binnenlands Product (BBP) jaarlijks met gemiddeld 4.5% steeg, zien wij een afvlakking van de groei optreden vanaf 2013. In eerste aanleg liggen dalende goudprijzen hieraan ten grondslag. Sinds de start van de 21ste eeuw,

---

begint goud namelijk een steeds belangrijkere rol in de Surinaamse economie in te nemen en is door de hoge waarde van dit edelmetaal snel een van onze belangrijkste exportproducten geworden. Ondanks de stabilisering van goudprijs in 2014, weliswaar op een beduidend lager niveau dan het hoogtepunt van eind 2012, zet de afvlakkende groei zich voort. Voorlopige schattingen wijzen derhalve dan ook uit dat de economie in het afgelopen jaar met slechts 3.1% is gegroeid. Vanaf medio 2014 wordt Suriname verder geconfronteerd met een steeds verdere daling van wereldmarktprijzen voor aardolieproducten, wat inherent inhoudt dat Staatsolie steeds minder deviezen krijgt voor haar ‘crude oil’ exporten. Daar de goud- en aardoliesector een voorname plaats innemen als inkomsten en deviezen generator voor Suriname, heeft deze daling van grondstoffenprijzen ernstige gevolgen voor de financiële huishouding van de Staat.

Ondanks onze aanbeveling in 2013 aan de Overheid om “de tering naar de nering te zetten”, overstijgen ook in 2014 de uitgaven de inkomsten. Volgens cijfers van de Centrale Bank van Suriname, laten de overheidsfinanciën in 2014 een tekort zien van SRD 914 miljoen. Aan de hand van cijfers van de ‘Moeder’ bank en het Bureau voor de Staatsschuld moeten wij concluderen dat de Overheid steeds meer een beroep doet op financiële instellingen, ter dekking van haar financieringsbehoefte. Een ontwikkeling die zorgen baart door de verkrappende werking hiervan op de ruimte voor de kredietverlening bestemd voor de particuliere sector en dus het teweeg brengen van een verdere rentestijging. Een en ander natuurlijk ook medebepaald door de verhoogde kasreserve-norm.

Vergelijken we de cijfers van de Staatsschuld van januari 2014 met die van december 2014 dan kan al gauw de indruk ontstaan dat deze is gedaald en wel van 35,1% naar 32,8% van het BBP. Gelet op het feit dat er in februari 2014 echter een breuk is ontstaan in de definitie van de binnenlandse schuld moeten we voor de goede orde de cijfers van februari met die van december vergelijken. Wat we dan zien is een stijging van 19,7% voor de totale schuld en 42,5% voor de binnenlandse schuld. Hierbovenop is er sprake van achterstallige en uitstaande verplichtingen, waar wij helaas nog geen officiële informatie over hebben.

De druk die is ontstaan op de vaste verhouding van de Surinaamse Dollar met de Amerikaanse Dollar heeft de Centrale Bank getracht te verminderen door in het afgelopen jaar opnieuw te interveniëren op de valuta markt. Cijfers van deze instelling laten zien dat er in 2014 voor USD 200 miljoen is geïntervenieerd op de valuta markt. De veelvuldige interventies hebben consequenties gehad op de monetaire reserves die al sterk onder druk waren gekomen door de teruglopende vreemde valuta inkomsten vanwege dalende grondstoffenprijzen. Het is dan ook niet verwonderlijk dat de omvang van de monetaire reserves in 2014 daalde met 15% ten opzichte van 2013. De valuta interventies van de Centrale Bank hebben echter niet kunnen weerhouden dat de discrepantie tussen de officiële en parallelle wisselkoers verder is opgelopen van 3% in 2013 naar ruim 8% in 2014. Dit moet een duidelijk signaal zijn dat monetair beleid alleen, in de vorm van interventies op de valuta markt, een verdere stijging van de parallelle

---

koers niet zal tegenhouden, mede gelet op de relatief geringe omvang van deze reserves. De daling van de Euro ten opzichte van de Amerikaanse Dollar heeft ook een prikkel gegeven aan de verder stijging van de onofficiële prijs op de valuta markt van de Amerikaanse Dollar ten opzichte van de Surinaamse Dollar. .

De inflatie gemeten middels de consumenten prijs index (CPI) bedroeg per ultimo november 2014 ongeveer 3%. De ervaring leert echter dat vele goederen en diensten die niet in de CPI berekening worden meegenomen een veel hogere prijsstijging laten zien. Op deze manier geeft het CPI cijfer mogelijk een vertekend beeld.

Tot slot bracht december 2014 de ceremoniële start voor het opzetten van de Merian goudmijn door Surgold en de opening van de nieuwe Staatsolie raffinaderij. Bij voltooiing van de goudmijn zal naar schatting USD 900 miljoen geïnvesteerd zijn, een primeur voor Suriname. De Merian goudmijn en de uitbreiding van de Staatsolie raffinaderij zullen bij voltooiing een enorme ‘boost’ geven aan de Surinaamse economie. Tot dan is prudent macro-economisch beleid vereist om de huidige tegenvallers op te vangen en negatieve effecten hiervan op de reële economie te minimaliseren.

Gedurende de bestuursperiode 2014 zijn de volgende activiteiten uitgevoerd:

Onze jaarlijks terugkerende nieuwjaarsreceptie hebben wij op 8 januari 2014 gehouden, waarbij de heer Cyril Soeri een de nieuwjaarsrede met als titel “De rol van de accountant bij de economische ontwikkeling van Suriname” heeft uitgesproken.

De heer Soeri is bestuurslid van de Surinaamse Vereniging van Accountants (SUVA). Tijdens zijn presentatie is hij ingegaan op de maatschappelijke rol van de accountant als vertrouwenspersoon van de maatschappij en de bijdrage aan de nationale ontwikkeling en financieel maatschappelijke vraagstukken. Volgens de heer Soeri beschouwt de internationale financiële markt de adoptie en implementatie van internationaal aanvaarde waarderingsgrondslagen voor een financieel raamwerk om de overheidscontroletoeren te versterken, het adresseren van potentiële kwetsbaarheden in de economie en de vergroting van transparantie bij de financiële gezondheid van een land.

Op 28 januari hebben wij een interne lezing met discussie gehouden. De heer M. van Cooten heeft een inleiding gehouden over “De markt van lange termijn financiering in Suriname”. Na de inleiding was er een panel discussie met de panelleden mevrouw Wonnie Boedhoe en de heer Rafiek Sheoraj Panday.

Op verzoek van de Centrale Bank van Suriname hebben drie bestuursleden t.w. Waddy Sowma, Adit Moensi en Steven Debipersad op 28 maart een meeting gehad met een vertegenwoordiger van de Wereldbank omtrent “Credit Worthiness Assessment”.

De bestuursleden A. Moensi & S. Debipersad hebben op 5 juni een gesprek gehad met de Article IV misse van IMF op verzoek van de Centrale Bank van Suriname.

Op 2 juli heeft het bestuur een kennismakingsbezoek gebracht aan de Minister van Financien, de heer A. Rusland.

De volgende CEO talks zijn gehouden in 2014:

- 13 maart - Staatsolie Directeur dhr. heer Mark Waaldijk

-
- 30 juli - directeur van Fernandes Bakkerij en lid van het Management Team van Fernandes Group dhr Kurt van Essen

- 10 december- CEO van Kersten Group mevr. Shirley Sowma

Overige activiteiten in 2014 waren:

Het bestuur en een aantal leden hebben geparticipeerd in de discussie over het Surya Model waarbij verschillende economische scenario's werden geanalyseerd samen met het IGSR en SPS.

Op 29 oktober heeft de Managing Director van Surgold, de heer Adriaan van Kersen een presentatie gehouden met als titel "Investing towards the next generation of gold mines."

De voorzitter heeft op 26 en 27 november geparticipeerd aan de 19^e handelsmissie georganiseerd door de Nederlandse ambassade in Suriname.

De Vereniging heeft in dit verslagjaar ook uitnodigingen mogen ontvangen voor participatie aan activiteiten van andere organisatie en instituten.

Inmiddels zijn er in bestuursverband discussies geweest voor een strategisch VES beleid om leden aan te trekken, ons beter te positioneren in de samenleving en beter betrekken van leden in de uitvoering van projecten of activiteiten

Er is aan de voorbereiding voor de vernieuwing en onderhoud van de VES website gewerkt.

4. Verslag Penningmeester

STAAT VAN BATEN & LASTEN VES 2014 en 2013 IN SRD

	SRD	
	2014	2013
BATEN		
Contributie	23,985	19,577
Donaties	9,838	17,904
Interest	342	226
Totaal baten	34,165	37,707
LASTEN		
Bankkosten	(65)	(66)
Website + postbus huur + representatie	(5,589)	(578)
Activiteit jaarreceptie	(9,584)	(9,041)
Activiteit alv + diverse lezingen	(6,021)	(2,084)
Activiteit ceo talks	(2,719)	(4,123)
Totaal lasten	(23,978)	(15,892)
Resultaat	10,187	21,815

De saldi van de verschillende valuta rekeningen waren per 31 december over de jaren 2014, 2013, 2012, 2011 en 2010 als volgt:

Valuta	2014	2013	2012	2011	2010
SRD	26,650.91	26,297.19	8,224.53	2,540.69	18,541.03
EUR	2,538.60	2,531.02	2,523.46	2,515.89	2,508.39
USD	7,027.82	4,011.61	2,870.35	5,223.61	3,235.60

In totaal hebben 79 leden contributie in 2014 betaald.

Donaties zijn ontvangen van:

1. RBC N.V. i.v.m. jaarreceptie
2. Parbo Centrale N.V. i.v.m. jaarreceptie
3. Staatsolie N.V. i.v.m. jaarreceptie
4. Surgold i.v.m. presentatie
5. Alcoa (algemeen)

Bijlage 1: VES Notulen ALV Woensdag 26 maart 2014

Lokatie	Residence Inn
Datum	26 maart 2014
Tijd	20:00 - 21:00 uur
Aanwezig	Zie presentie lijst
Agenda	<ol style="list-style-type: none"> 1. Opening 2. Mededelingen 3. Notulen ALV 23 okt 2013 4. Verslag van de Voorzitter 5. Verslag van de Penningmeester en decharge van het gevoerd beleid 6. Bestuursverkiezing 7. Jaarplan en goedkeuring van de begroting 2014 8. Wat verder ter tafel komt 9. Rondvraag 10. Sluiting

Ad 1. De Opening werd verricht door de voorzitter dhr. W Sowma.

Ad 2. Mededelingen:

Na de ALV is er een interne discussie met als onderwerp: Het Surya Model, de Macro Economische Impact van het uitstellen van de investeringen in de goudsector en het investeren in de Agrarische sector. De presentatie zal gehouden worden door Lilian Tangali. De panelleden zijn Rosita Sobhie en Steven Debipersad. Er is een formele afmelding van de volgende leden: Prekaash Rostam, Dirk Currie en Sylvano Tjon Ahin.

Ad 3. Behandeling Notulen

Met enkele tekstuele aanpassingen zijn de notulen 2013 gearresteerd.

Ad 4. Verslag voorzitter (zie detail presentatie in de bijlage)

De voorzitter gaf aan dat in 2013 de VES ook een forum geboden heeft aan economen om hun onderzoeksresultaten te presenteren aan vakgenoten in de vorm van interne discussies. Verder zijn enkele "captains of industry" bereid gevonden de welbekende CEO Talks te verzorgen. Voorts is de vereniging gevraagd te participeren in commissies en/of activiteiten van andere organisaties en instituten. De bijdrage van de VES was soms in de vorm van het fungeren als gesprekspartner, in andere gevallen betrof het becommentariëren van concept stukken. Er zijn gesprekken gevoerd met andere beroeps- en vakorganisaties met gelijkgerichte doelen als de vereniging, zoals de SUVA en de ICT Associatie, voor nauwere samenwerking. De voorzitter had in zijn presentatie ook meteen een korte macro economische review van 2013.

Ad 5. Verslag Penning meester (zie presentatie)

De penningmeester gaf aan dat er 63 contribuërende leden zijn in 2013. Dat er acties zijn ondernomen om de leden aan te schrijven. Zo is er ook een ultimatum gesteld voor leden om hun contributie te voldoen in 2013. Aan contributie, donaties en intrest zijn de totale baten in 2013, SRD 37,707. De totale lasten in de vorm van Bankkosten, Website + postbus huur; activiteiten als jaarreceptie, alv, lezingen, ceo talks en receptie 40 jaar VES SRD 15,892 bedroeg. Het positief saldo over 2013 is SRD 21,815

Bevindingen van de verificatie commissie bestaande uit Rafiek Seorajpanday en Martin Loor stelde het volgende: De verificatie heeft plaatsgevonden aan de hand van de staten van bankafschriften. Er is een match gemaakt van het bankboek met de afschriften. Over de mutaties van de afschriften is er onderliggende documentatie aangegeven. De commissie complimenteert de VES voor de heldere en transparante wijze waarop het verslag is opgezet.

De voorzitter vraagt goedkeuring van de ALV voor het financieel verslag 2013. Dit wordt middels een applaus beantwoord. Het verslag wordt vervolgens door de verificatie commissie getekend.

Ad 6 Bestuursverkiezing

conform het rooster van aftreden aan de beurt de heren Adit Moensi en Bryan Rambharos. Beide personen stelden zich herkiesbaar. Mevrouw Brigitte van Hetten en de heer Steven Debipersad zijn beide toegelaten. De vergadering gaf middels een applaus akkoord aan de benoeming van de leden en de herbenoeming van de onder voorzitter Adit Moensi en van Brian Rambaros als penningmeester.

Ad 7. Jaarplan en begroting 2014 (zie presentatie). De ALV keurde de begroting en de jaarplanning goed middels een applaus.

Ad 8 & 9 WTTK & Rondvraag

Het Komend jaar zal de VES ook een politiek debat organiseren. Leden zullen worden benaderd om in de commissie plaats te nemen.

Ten behoeve van de leden zullen er veel meer interne discussies worden georganiseerd. Er zal gewerkt moeten worden om vanuit het ledenbestand de vereniging continu te versterken. Het is niet de bedoeling dat steeds dezelfde mensen de kar trekken. Het bestuur zal de komende periode hieraan ook extra aandacht aan besteden.

De vergadering werd gesloten om 21:15 uur.